

Inheritance

0-10

1 Monna ge a soa a na le bana ba basimane le ba basetsana, dikgomo di laoloa ke bana ba basimane. Ga go makatsege gore a ngoana oa mosimane ke eo monyane, dikgomo ke tsa gagoe. Bokgaitsa-di ba fioa ke ene. Ge monna a soa a na le melato bana ba gagoe e sa ntse ba le banyane, ntatagoe o tsoanetse gore a tse dikgomo tsa ngoana oa gagoe, a lefelle melato la gagoe. Ge a soa bana ba gagoe ba setse ba na le thlaloganyo ba tsoanet e gore ba lefelle melato ea nrata bona, ba ntse ba gakolloa ke ntata bona mogolo, gongoe Rangoana bona. Dikgomo tse ga ba di kgaogane ba ise ba nyale, ba bothle ge go nyetse ba babedi ke gona ba ka di kgaogana. Tsa ba banyane tsa tseioa ke eo mogolo go di ba lebelela. Ba tla di tsaea ge ba se na go gola, le bona. Ba nyetse ba agile matlu a bona. Ngoana o mo tona o tsoanetse gore a tshole mmagoe o tsoanetse gore a mo lemele, a se ke a thloka sepe, le gona eseng gore a ngongorege, borangoanagoe ba ka rata go itse gore o ngongorisioa ke eng, o thlokang. Ge masadi (mmabo) a soa dilo tsa gagoe di tseioa ke basetsana, masimo a kgaoganoa ke bana ba basetsana. Dilo tse ge di kgaoganoa di kgaoganoa ke bo-rangoana bona, gore ngoana eo motona a se ke a tima ba banyane, le go tlosa pelaelo.

2 Monna ge a nyetse basadi ba babedi. Dilo tsa bona ga di thlakane, tsa ntlu e kgolo di go sele, tsa e nyane di go sele. Fela ge monna a sa kuma thata di kgomo di thalakana mo sekeng le lengoe. Di fapana ka matsoao. Ke ona a supang gore dikgomo tsa ntlu e kgolo ke tsa tsoao la gore tsa ntlu e nyane ke tsa tsoao la gore. Ge a se na go soa, bo-mona ba kgoganya dikgomo tsa gagoe le ge ene a se na sa di kgaoganya. Bona eanong ba di kgaoganya, ba gela tsa ntlu e kgolo koa kgakala. Gongoe tsa ntlu e nyane koa kgakala. Gore bana ba ntlu e ngoe ba itse kgomo tsa bona. Gape ge bana ba ba se na go gola, bo-rangoana bona ba sa ntse ba tla gape go tlo ba kgaoganya dikgomo tse gape. Ba bela o mongoe le o mongoe tsa gagoe. Ge monna a soa a tlogela ngoana, gongoe bana ba sa ntse ba ba bulletse, bomona, ba mo salla le dikgomo le mosadi, ke gore ba tsoanetse gore ba thlokomele mosadi eo, gore a

RM/

3

godise bana ba ba mogoloa bona. Ba thlokomela dikgomo tse go fithlela bana ba ba gola. Ba be ba nyala. Ge ba se na go nyala ke gona ba tla ba kgaoganyang dikgomo. Ge bo rangoana bona ba ka ja dikgomo tse bo maloma bana ba ba tla tle ba di ba botsa gore ka ntatago bana ba o sule a na le dikgomo di ile kae. Ge ba di jele ba tsoanetse gore ba di emisetse tsa bona, boemong ba tsona. Di tsoanetse gore di be ne di kgaogangoe bana ka tseano ea tsona. Go se ke ga be ga na le kgang, ea gore dikgomo di jeloe.

Mosadi ga a soa dilo tsa gagoe di kgaoganoa ke bana ba gagoe ba basetsana le bo monae ba basetsana. Mesese ea gagoe e tsoa ke bo monae. Masimo a ke bana ba basetsana le dikobo le diphate ke tsa bona. Monna ga a na thata ea gore a ka di naea wotho o mongoe le mongoe e aratang go di mo naea. Di a bicia ka lefoko, bo mona mosadi ba basetsana ba tsoanetse gore ba tle ke bona ba tlo go aba dilo tse. Ba abela bana ba mogoloa bona. Gore o mongoe a se ke a ngongorega gore ene ga fiaa, le go tlosa lehufa, mo go bona. Le ntata bona gore a se ke a ba tsietse gongoe go fithla sepe. Gongoe go ba tseela sengoe se aratang mo tsona. Mo masimong monna o fioa tshimo e a neng a ntse a itse gore ke ea gagoe. E bidioang tshimo ea lekgotla. Ke gore tshimo e mabele a eona ke ea monna. Mosadi ga a sebetsa ka ona o tsoanetse gore a kope monna. Ke eona eo morna a e fioang go go abioa dilo tsa mosadi.